

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- 2.....פרק עשירי כל התדיר.....
- א. כל התדיר מחבירו קודם את חבירו התמידין קודמין למוספין מוספי שבת קודמין למוספי ר"ח מוספי ר"ח קודמין למוספי ר"ה שנאמר מלבד עולת הבקר אשר לעולת התמיד תעשו את אלה.....2
- ב. כל המקודש מחבירו קודם את חבירו.....2
- ג. דם החטאת קודם לדם העולה מפני שהוא מרצה איברי עולה קודמין לאימורי חטאת מפני שהוא כליל לאישים.....3
- ד. חטאת קודמת לאשם מפני שדמה ניתן לד' קרנות על היסוד אשם קודם לתודה ואיל נזיר מפני שהוא קדשי קדשים.....4
- ה. תודה ואיל נזיר קודמים לשלמים מפני שהן נאכלין ליום אחד וטעונין לחם השלמים קודמין לבכור מפני שהן טעונין מתן ד' [וסמיכה] ... הבכור קודם למעשר מפני שקדושתו מרחם ונאכל לכהנים.....4
- ו. המעשר קודם לעופות מפני שהוא זבח ויש בו קודש קדשים דמו ואימוריו העופות קודמין למנחות מפני שהן מיני דמים.....5
- ז. מנחת חוטא קודם למנחת נדבה מפני שהוא בא על חטא.....5
- ח. חטאת העוף קודמת לעולת העוף וכן בהקדישה.....5
- ט. דם חטאת ואיברי עולה ... מהא ליכא למשמע מינה ... דם עולה ואימורי חטאת איזה מהן קודם ... מהא ליכא למשמע מינה.....6
- י. דם עולה ודם אשם.....6
- יא. תודה ואיל נזיר ... זו קודמת לזו שזו טעונה ד' מיני לחם וזו אינה טעונה אלא שני מיני לחם.....6
- יב. בשר קדשים קלים שיעא לפני זריקת דמים ... כשר.....7
- יג. הוא הדין דבאימורין.....7
- יד. אימורי קדשים קלים שיעאו לפני זריקת דמים ... אין מועלין בהן.....7

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

פרק עשירי כל התדיר

דף פט.

**א. כל התדיר מחבירו קודם את חבירו התמידין קודמין
למוספין מוספי שבת קודמין למוספי ר"ח מוספי ר"ח
קודמין למוספי ר"ה שנאמר מלבד עולת הבקר אשר לעולת
התמיד תעשו את אלה**

כבר התבאר במסכת הוריות דף יב: שבאחד בתשרי¹ מקריבין מוסף היום
פר ואיל ושבעה כבשים הכל עולות ושעיר הטאת הנאכלת, וזה מוסף היום
יתר על מוסף ראש חדש הקרב בכל ראש חדש, לפיכך אם חל להיות בשבת
היו שם שלשה מוספין מוסף שבת ומוסף ראש חדש ומוסף היום.

וכיצד סידור הקרבתן, מוסף שבת תחלה ואחריו מוסף החדש ואחריו מוסף
יום טוב, שכל התדיר מחבירו קודם את חבירו.

ב. כל המקודש מחבירו קודם את חבירו

וכן כל² המקודש³ מחבירו קודם את חבירו, היה לפניו תדיר ומקודש יתבאר
להלן דף צ. שיקדים איזה מהם שירצה⁴.

¹ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ט הלכה א - ד

² רמב"ם שם

³ ודע דבזבחים צ"א א' כתב רש"י דר"ח קדוש משל שבת מטעם דאיכרי מועד יעו"ש א"כ מוכח דכ"ש דיו"ט
קדוש משבת ובמנחות מ"ט ב' כתב רש"י דשבת קדוש מיו"ט יעו"ש היטיב וצ"ע בזה. הר המוריה שם

⁴ דהיא בעיא דלא איפשימא בזבחים צ"א א'

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת זבחים

ג. דם החטאת קודם לדם העולה מפני שהוא מרצה איברי עולה קודמין לאימורי חטאת מפני שהוא כליל לאישים

דם החטאת קודם⁵ לדם העולה מפני שדם החטאת מכפר, איברי עולה קודמין לאימורי חטאת מפני שהעולה כולה לאישים.

ו"א⁶ שזה דוקא שנשחטו שניהם, ושני הדמים לפנינו, ואחר שזורק שני הדמים ואיברי שניהן לפנינו, אבל לכתחילה צריך לשחוט החטאת ולהקריב אותה לגמרי, ואח"כ ישחוט העולה. וי"א⁷ דחטאת קודם גם לשחיטת עולה בשל שני בני אדם המקריבין זה חטאת וזה מביא עולה⁸, דאין מעכבין הקטרת אימורי חטאתו של זה שחיטת עולה של זה⁹, רק גומר מעשה חטאתו ואחר זה מביא עולתו, אבל כשהייבים להביא חטאת ועולה, אז שוחטין החטאת וזורקין דמו, ואח"כ זורקין דם העולה ומקטירין אימוריו דכליל¹⁰.

⁵ שם הלכה ה

⁶ הר"י קורקום

⁷ באו"ש השיג על הר"י קורקום והנה פשט הגמרא (זבחים פ"ט ע"ב) דיליף מקרא דלוי' דדריש דכתיב ועשה את האחד חטאת כו', הרי דבזריקה חטאת קודם אף על גב דלהקריב עולה קודם, דכתיב ופר שני, הרי דלא נשחט החטאת קודם ונזרק דמו ונעשה כליל כדין הראוי לפי שיטת הר"י קורקום, ועוד דהא חזינא דשקיל וטרי הגמרא איך ידענא דג' מתנות בתראי קודמין לשל עולה, וחד אמר משום דכיון דהתחיל במתנות גומר, הרי דבעבודת הדם שקיל וטרי הגמרא אם שייך סברא דגומר לאקדומי להך דכליל, ואיך פשיטא לן, דכיון שלא נשחטה העולה יוקדם הקטרת האימורין להעולה, ויש לדחוק, ואינו מחוור. וכעין זה השיג בערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קיט סעיף יג והקשה עוד. ועוד דאם גם בהקטרה חטאת קודמת לעולה לשחיטתה א"כ בכל מוספי ר"ח ורגלים היה בהכרח להקטיר שעיר החטאת עד שלא ישחוט כל העולות, ואיך אפשר לומר כן הלא משמע שכולם שחטו זה אחר זה רצופים, וכן בזריקה וכן בהקטרה. ועוד דא"כ למה איחורה התורה החטאת במוספין לכותבה בסוף בר"ח ורגלים, ונהי דאינו מעכב הסדר לבד בסוכות כמו שיתבאר, מ"מ אם יש איסור לעשות מקודם העולה ואח"כ החטאת לא הוי להתורה לכתוב ההיפך, אלא וודאי דאינו כן.

⁸ ונסתפקתי בדיני הקדימות אם זהו דווקא בקרבנות הציבור או בקרבן יחיד כשמביא חטאת ועולה, אבל בשני בני אדם שזה מביא חטאת וזה מביא עולה לא שייך בהם דין קדימה שאין להם שייכות זל"ז. ובוודאי אם שניהם נותנין לכהן אחד פשיטא שצריך להקדים כדין, אבל כשזה נותן לכהן זה וזה לכהן אחר אין להם שייכות לזה, וכן בכל דיני קדימה שיתבאר אין להם שייכות רק בציבור או באדם אחד, וכן הסברא נוטה דאיזה שייכות הם זל"ז. עורה"ש שם יט

⁹ ובה בעי אם נשחט אחר זריקת דם חטאת של ראובן מי גומר מעשה הקטרת אימורים קודם זריקת דם עולת שמעון.

¹⁰ ומעמא דכיון דמחוייב להביא העולה בהדיה דחטאת א"כ רמיא תיבף הקרבת העולה, ולאקדומה לאימורים שלה קודם אימורי החטאת, אבל כשהוא ענין בפני עצמו אז גומר מעשה החטאת והוי כמו שלא הביא העולה, דלא חל עדיין הקרבת האיברים שלה דיהא בעי לאקדומה, ורק בשקטרת שניהן לפנינו או מקדימין הקטרת איברים של עולתו של זה להקטרת אימורים של חטאתו של זה, משום דכליל, ובכה"ג בעי דם עולה ואימורי

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ודין קדימות אלו בין בקרבנות ציבור ובין בקרבן יחיד כשמביא חטאת ועולה, ואפילו בשני בני אדם שזה מביא חטאת וזה מביא עולה וזה נותן לכהן זה וזה לכהן אחר שמכיון שכל הקרבנות נכנסו לבית אב של אותו משמר והם מחוייבים להקריבן, ממילא שכל הבית אב הוי ככהן אחד ומוכרחין להקריבן לפי דין הקדימה¹¹.

ד. חטאת קודמת לאשם מפני שדמה ניתן לד' קרנות על היסוד אשם קודם לתודה ואיל נזיר מפני שהוא קדשי קדשים

חטאת קודמת¹² לאשם מפני שדמה ניתן על ארבע קרנות ועל היסוד, וכל חטאות שבתורה קודמין לכל האשמות, חוץ מאשם מצורע מפני שהוא בא על ידי הכשר, האשם קודם לתודה ולאיל נזיר מפני שהוא קדשי קדשים.

ה. תודה ואיל נזיר קודמים לשלמים מפני שהן נאכלין ליום אחד וטעונין לחם השלמים קודמין לבכור מפני שהן טעונין מתן ד' [וסמיכה] ... הבכור קודם למעשר מפני שקדושתו מרחם ונאכל לכהנים

תודה ואיל¹³ נזיר קודמין לשלמים מפני שהן נאכלין ליום אחד וטעונין לחם, שלמים קודמין לבכור מפני שהן טעונין מתן שתיים שהן כארבע וטעונין סמיכה ותנופה ונסכים, הבכור קודם למעשר בהמה מפני שקדושתו מרחם ונאכל לכהנים בלבד.

חטאת מי קודם, אבל בשל לויים דהענין היה טעון עולה וחטאת, א"כ בעי לזרוק דם ולהקטיר עולה טרם הקטרת אימורי החטאת, דרמיא קמיה ההקטרה מהאיברים העולה. או"ש שם

¹¹ ולכן נלע"ד דכהן ממשמר אחר שיש לו רשות להקריב קרבן עצמו בכל עת שירצה כמ"ש בס"י כב סעי' ב ע"ש, ואין לו שייכות להבית אב, יכול להקריב בעצמו קרבנו שהביא ולא להביט על דיני קדימה שבבית אב, וכן אם כמה כהנים שאינם ממשמר זה שבאו להקריב קרבנות עצמם אין בהם דין קדימה מאחד להבירו. ערוך השולחן העתיד שם סעיף יט

¹² שם הלכה ה

¹³ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ו. המעשר קודם לעופות מפני שהוא זבח ויש בו קודש קדשים דמו ואימוריו העופות קודמין למנחות מפני שהן מיני דמים

המעשר קודמין¹⁴ לעופות מפני שהוא זבח ויש בו קדשי קדשים דמו ואימוריו, והעופות קודמין למנחות מפני שהן מיני דמים.

ז. מנחת חוטא קודם למנחת נדבה מפני שהוא בא על חטא

מנחת חוטא¹⁵ קודמת למנחת נדבה מפני שהיא באה על חטא.

ח. חטאת העוף קודמת לעולת העוף וכן בהקדישה

כבר התבאר במסכת פסחים דף נט. שחטאת קודמת¹⁶ לעולה¹⁷ אפילו חטאת העוף קודמת לעולת בהמה שנאמר (ויקרא ה פסוק ח) אֶת אֲשֶׁר לַחֲטָאת רֵאשׁוֹנָה בְּנִיז אֵב לְכֹל חֲטָאת שֶׁהִיא קוֹדֶמֶת לְעוֹלָה הַבֵּא עִמָּה, וְכֵן בְּשַׁעַת הַפְּרִשָׁה מִפְּרִישׁ הַחֲטָאת תַּחֲלָה וְאַחֵר כֵּךְ הָעוֹלָה¹⁸.

אך רק לעולה קודמת אפילו חטאת העוף, אבל בשארי קרבנות אפילו הנמוכים מחטאת כמו קדשים קלים הם קודמים לחטאת העוף.

דף פט:

¹⁴ שם

¹⁵ שם הלכה י

¹⁶ שם הלכה ו

¹⁷ אין דין זה כי אם למצוה ולא לעכב כ"כ התוס' בפ' תמיד נשחט (דף נ"ט) יע"ש. ועיין בפ"ק דמנחות (דף ד' ב) במ"ש התוס' שם ובפ"ק דזבחים (דף ה') ועיין בחדושי הרשב"א והריטב"א אי קדימת החטאת הוא דוקא למצוה בפ"ק דקדושין (דף י"ג) דלסברת הריטב"א דוקא חטאת דמצורע לא הוי לעיכובא אבל שאר חטאות הוי לעיכובא ודוק. מל"מ שם

¹⁸ ודע שכתבו התוס' להלן דף צ אהיה דלמקראה הקדימה הכתוב שדין יולדת נשתנה שצריך להפריש תחלה העולה ואח"כ החטאת אף על פי שבהקרבה החטאת קודם ורבינו לא חילק בזה משום דמפרש ההוא דלמקראה הקדימה הכתוב כפירש"י דהיינו שתהא נקראת בענין תחלה ולפי זה הא דתנן במתני' וכן בהקדשה הוא כולל אף ליולדת ועיין ברא"ם פרשת תזריע ועיין בקרית ספר. מל"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

**ט. דם חטאת ואיברי עולה ... מהא ליכא למשמע מינה ... דם
עולה ואימורי חטאת איזה מהן קודם ... מהא ליכא
למשמע מינה**

דם חטאת¹⁹ ואיברי עולה אי זה שירצה יקדים²⁰, וכן דם עולה ואימורי
חטאת²¹.

י. דם עולה ודם אשם

דם עולה²² ודם אשם אי זה שירצה יקדים²³.

**יא. תודה ואיל נזיר ... זו קודמת לזו שזו טעונה ד' מיני לחם
וזו אינה טעונה אלא שני מיני לחם**

התודה²⁴ קודמת לאיל נזיר מפני שיש בה ארבעה מיני מנחה

¹⁹ שם הלכה ה

²⁰ כל אלו בעיות דלא איפשיטא ופסק איזה שירצה יקדים ודברי מרן כאן תמוהים וכמו שתמה עליו הלח"מ
ודברי הלח"מ פשוטין וברורין. הר המוריה שם.

²¹ ועיין בגליון הש"ס שתמה על מאי דקאמר הש"ס אלא מיהא ליכא למשמע מינה יעו"ש ודילמא שניהם שוים
ואיזה שירצה יקדים יעו"ש ותמוה הא באמת הדין כן לרבינו וזהו כוונת הש"ס דמהא ליכא למיפשט מידי ולכן
איזה שירצה יקדים. ויש ליישב קצת בדוחק. הר המוריה שם.

²² רמב"ם שם

²³ הקשה בכס"מ שבגמ' משמע דבעיין אפשיטא ורבינו דמשמע מדבריו דלא איפשיטא אפשר שלא היה גורם
האי דיקא נמי דקתני. ועיין מעשה רקח שכתב ודבריו מתמיהין דכיון דדחי ליה לא אימורים כלומר מתני'
דקתני חטאת קודמת לאשם לא תדוק מינה לדם ותיפשוט בעיין אלא דוק לאימורין מדקתני סיפא מפני שדמה
ניתן דמשמע דעד השתא לא איירי בדם מדמוכה ליה מדם ולהחזיק דבר זה דהך מתני' לא מיירי אלא בקדימת
אימורים סיים ש"מ כלומר שכן הוא האמת וכיון שכן לענין קדימת דם לא ידעינן אם אשם קודם לעולה או
עולה קודמת לאשם ואיך מרן ז"ל כתב בפשיטות דאיפשט בעיין והוצרך לידחק שרבינו לא היה גורם האי
דייקא נמי אדרבה מזה מוכח דלא אפשיטא לענין דם. ובלח"מ כתב ואני לע"ד אומר דאפילו גרים ליה ומתני'
איירי באימורים עדיין בעיא במקומה עומדת דאימורי חטאת קודמין לאשם וכ"ש אימורי עולה אבל דם עולה
אפשר דקדמה לאשם או לא קדמה

²⁴ שם הלכה ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

יב. בשר קדשים קלים שיצא לפני זריקת דמים ... כשר

בשר קדשים קלים²⁵ שיצא חוץ לעזרה קודם זריקת דמים, אף על פי שנזרק הדם והבשר בחוץ הזבח כשר מפני שסוף הבשר לצאת, והזריקה מועלת ליוצא לשרפו אבל לא לאכלו. ויש מתירים²⁶ אף לאכלו.

יג. הוא הדין דבאימורין

וכן אימורי²⁷ קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים ונזרק הדם והם בחוץ לא נפסל הזבח, ואם החזירן מקטירין אותן²⁸, וי"א²⁹ שאין מקטירין אותם. וי"א³⁰ שרק אם החזירן קודם זריקה, ובשעת זריקה המה בפנים, מקטירין אותם. ואף על פי שלא החזירן חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא.

יד. אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים ... אין מועלין בהן

קדשים קלים³¹ אין מועלין בהן עד שיזרק הדם, נזרק הדם מועלין באימוריהן עד שיצאו לבית הדשן שהרי הן לאשים ואין מועלין בדבר הנאכל, אפילו העלה האימורין שלהן למזבח קודם זריקה אין מועלין בהן עד שיזרק הדם.

²⁵ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה לב

²⁶ הראב"ד כ' דבשר קדשים קלים שיצא חוץ לעזרה מותר באכילה ג"כ יעו"ש ובמרוך. הר המורה שם.

²⁷ רמב"ם שם הלכה לג

²⁸ להלן ז. אסיק רב פפא בדהדר עיילינהו כ"ע ל"פ והכא בדאיתנהו אבראי פליגי. ואף על גב דלכאורה משמע דרב פפא בדרך דחייה אמרה מ"מ מדאקשינן והא רב פפא הוא דאמר בדאיתנהו אבראי כ"ע ל"פ וכו' ושני ה"מ גבי שתי הלחם וכו' משמע דבקושטא דמילתא אמרה.

²⁹ הראב"ד שם טעמו דס"ל דאע"ג דמועלים בהם וחייבין עליהם משום פגול וכו' כיון שיצאו לחוץ נפסלו מלהקטירן. ורבינו סובר שמאחר שמועלין בהם וחייבין עליהם משום פגול וכו' לא נפסל הזבח. כס"מ שם

³⁰ דקדשים קלים הן גם האימורים לא נפסלו, דבזריקה הן נעשין קדשי קדשים, וכדמסיק הגמרא שם פרק כל התדיר (זבחים צ' ע"א), וכן לשון הגמרא שם ומ"ם לא מפסלי ביוצא, וברור. או"ש שם וכ"כ בישועות מלכו שם.

³¹ רמב"ם הלכות מעילה פרק ב הלכה א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומרי

מסנת זבחים

הוציא אימוריהן לחויץ קודם זריקה אין מועלין בהן עד שיזרק הדם, נזרק הדם
אף על פי שעדיין הן בחויץ ולא החזירן מועלין בהן, שהזריקה מועלת ליוצא
בין להקל בין להחמיר.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומרי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

